

UPOKOJENEC

GLASILO BANOVINSKEGA DRUŠTVA DRŽAVNIH IN SAMOUPRAVNIH UPOKOJENCEV ZA DRAVSKO BANOVINO

Št. 11.

Ljubljana, dne 21. novembra 1939.

Leto IV.

Uredništvo in uprava: Wolfova ulica št. 10. Tel. 4553. Izhaja enkrat mesečno.

Delo delegacije banovinskih društev državnih in samoupravnih upokojencev v Beogradu

Kakor smo že v zadnji številki „Upokojenca“ napovedali, je bila delegacija zastopnikov naših banovinskih društev v drugi polovici meseca oktobra v Beogradu, kjer je posredovala na raznih merodajnih mestih v korist upokojencev in upokojenkam. Izročila je na dotičnih mestih razne predstavitve, izmed katerih bomo polagoma priobčili v listu najvažnejše predstavitve.

Videti je, da je z vstopom Hrvatov v vlado in z njihovim prevzemom posameznih ministrstev prišel nekako nov duh v vladno delovanje. Umevno je, da v nekdanji Srbiji uradniki niso bili posebno uvaževan stan. Krive so bile temu politične prilike, ker je imela vsaka stranka svojo garnituro uradništva, ki so jo menjavali, kakor hitro je prišla druga stranka na krmilo. Zato v uradništvu in v uradovanju ni bilo nikake kontinuitete in tudi nikake tradicije.

V Avstriji in na Hrvaškem pa je bil uradniški stan upoštevan in uvaževan in so tudi posamezne vlade polagale večjo vrednost na stabilnost uradništva, ki se ni izrabljalo v politične namene, temveč se je polagala posebna vrednost na pravilno funkcioniranje državnega aparata, zato pa se je tudi posvečala večja skrb uradništvu in s tem v zvezi seveda tudi upokojencem, ki so bili vsi primerno dobro plačani in so zaradi tega uživali v javnosti tudi zadosten ugled.

Kakor vse kaže, se bodo začele razmere tudi v naši državi počasi izboljševati, tako da smemo pričakovati, da bo uradništvo in z njim upokojenstvo doseglo tisti ugled in tisto upoštevanje, ki mu po njegovi izobrazbi, po njegovi vestnosti in po njegovem delu ter po njegovem družabnem stališču tudi po pravici gre.

Gospod minister za finance je dne 19. oktobra dopoldne sprejel v svojem kabinetu večjo delegacijo predstavnikov upokojeniških društev. Delegacija je predložila g. ministru težave upokojencev, zlasti pa težko stanje tako zvanih staroupokojencev, njihovih vdov in bedo uradniških sirot.

Gospod minister je odredil poseben komitej, več strokovnjakov in jim dal na-

logo, da vprašanje prouče in predložijo elaborat v rešitev. V ta komitej je vstopil tudi strokovni referent zagrebškega društva gospod Lovro Kalašič, finančni inšpektor v pokoju, ki je s podpredsednikom zagrebškega društva gospodom Zvonimirom Jambrecom v delegaciji zastopal zagrebško poslovodeče društvo.

Razen tega je obljubil gospod minister financ, da izda odredbo, da se nakazilo pokojnin, tako zvana regulacija pokojnin, uredi čimprej, tako da bi upokojenci ne morali čakati po nekoliko mesecev in da se postopek glede izplačevanja akontacije naredi čim enostavnejši, da bi se mogle akontacije dobiti že naslednjega meseca po upokojitvi.

Na intervencijo delegata vrbaske banovine gospoda Mijuškovića zaradi nerednega izplačevanja pokojnin v Vrbaski banovini je g. minister odredil, da se morajo v vseh banovinah pokojnine izplačati od 1. do 5. dne v mesecu.

Delegacija je posetila še tudi druge gospode ministre in predložila razne predstavitve, zlasti da bi se ustavilo plačevanje kuluka, potem predstavko o izenačenju nekdanjih avstroogrskih častnikov ter o ugodnostih vožnje monopolskih delavcev in delavk na železnicah itd. Posetila je tudi upravnika državnih monopolov zaradi povišanja pokojnin monopolskim delavcem in delavkam.

Delegacija je zapustila Beograd pod vtisom, da pot v Beograd ni bila brez uspeha.

(Drugi del članka je posnet po poročilu v zagrebškem glasilu „Umirovljenik“ z dne 25. oktobra 1939., številka 20).

„Prisleparjene pokojnine“

Ljubljansko „Jutro“ je priobčilo v petek dne 20. oktobra 1939 članek iz Beograda z naslovom: „Razprava o prisleparjenih pokojninah“. To poročilo pripoveduje o zamotani aferi prisleparjenih pokojnin, invalidnin, stanarin in raznih dodatkov. Proces se je vlekel zelo dolgo in izrečene so bile tudi že obsodbe. Večinoma so bili udeleženci iz Črne gore, ki so najprej dvignili pokojnine v svojem domačem kraju, potem pa še enkrat v Beogradu, Šabcu, Valjevu in drugih krajih. To so dosegli na ta način, da so jim razni prijatelji — uradniki potrdili neresnične podatke. Na 46. dan procesa so prišli do besede številni zagovorniki obtožencev. Zagovorniki so se posluževali različnih metod in različnih utemeljitev, ki mečejo prav čudno luč na moralo dotičnih odvetnikov. Eden izmed odvetnikov pa se je povzpел do prav čudne trditve, s katero je zaključil svoj govor takole: Za pojave nereda pri nakazovanju pokojnin, invalidnin in raznih dodatkov lahko nosijo odgovornost samo organizatorji, ne pa ti mali ljudje. Cela Črna gora, čeprav nekdanj država, ima 4200 upokojencev, a sama Ljubljana jih ima 5500. „Jutro“ pripominja, da je po tej smeli, zmagoslavno

izrečeni primerjavi odvetnik predlagal, naj sodišče vse njegove varovance — oprosti.

Mi pa vidimo v besedah tega imenitnega zagovornika nekaj očitek, oziroma podtikanje, da je morda tudi v Ljubljani, kjer je toliko upokojencev, nekaj „prisleparjenih“ pokojnin. Temu možu moramo na polna usta povedati, da se temeljito moti, ker pač ne pozna razmer, in da sodi Ljubljano po svojem kopitu. On pozablja, da ima Cetinje jedva 4000 prebivalcev, dočim jih ima Ljubljana 60.000 oziroma s predmestji 80.000, da je v Črni gori razmeroma malo uradov in malo šol in da pri nas uradniki in učitelji po upokojitvi, ko izgubé službeno stanovanje, prihajajo v središče, da tam preživé večer svojega življenja. Z mirno vestjo pa lahko rečemo, da se najde v Sloveniji več ljudi, ki bi imeli pravico do pokojnine, pa ne morejo priti do nje, kakor pa takih, ki bi si bili z lažnimi in ponarejenimi dokumenti prisleparili pokojnino. Takih ljudi pri nas ni, ker se pri nas nikdo ni mogel izgovarjati, da je „izgubil“ dokumente, in tudi ni bilo uradnikov, ki bi verovali ponarejenim dokumentom in s tem podpirali sleparije.

Purkhart Josip, Maribor.

Državni upokojenci mariborskih okoliških občin — preje-manje osebne doklade po drugem krajevnem draginjskem razredu

O tem vprašanju se je v preteklih mesecih že mnogo govorilo in pisalo, toda radi nasprotujočih si vesti, zlasti v zadevi „zaslug“ — še vedno ni popolnoma razčiščeno in jasno. Vsled tega sem mnenja, da ne bo odveč, če prizadeti upokojenci še slišijo stvarno informativno poročilo v kronološkem redu, koje je sestavljeno na osnovi izvirnih podatkov:

Odmera draginjskih doklad temelji na „Uredbi o osebni in rodbinski dokladi državnih uslužbencev“ z dne 19. septembra 1935 št. 37.500/I in „Uredbi o osebni in rodbinski dokladi državnih upokojencev“ z dne 19. septembra 1935 št. 37.600/I, obe v nekaterih členih izpremenjeni in popolnjeni z uredbo št. 39.365/I z dne 24. oktobra 1935.

Aktivnim državnim uslužbencem se odmerja osebna doklada po kraju, kjer ima urad svoj sedež (člen 2 Ur.), a državnim upokojencem pa po kraju bivališča (čl. 1 Uredb.). Tako je n. pr. davčni uradnik, ki je stanoval v okolici mariborski tik periferije mesta Maribor, dobival osebno doklado po drugem drag. razredu, a z upokojitvijo pa se mu je takoj odmerila oseb. drag. dokl. po III. kraj. drag. razr., — čeprav ni izpremenil svojega bivališča —, ker so pač mariborski okoliški kraji bili dosedaj uvrščeni v 3. drag. razred in se je kot meja med obema drag. razredoma smatrala politična meja. Tako se je menda brez ugovora prakticiralo do danes.

Če pa se v zgoraj citirani paragraf 2 (oz. 1) poglobimo, tedaj pridemo do prepričanja, da tvori v mestih mejo med dvema drag. razredoma: meja gradbenega okoliša (!); nadalje, da razločujemo mestni ožji in zunajmestni širši gradbeni okoliš, ter da tudi širši gradbeni okoliš spada v mestni višji draginjski razred.

Tudi Maribor ima ožji in širši gradbeni okoliš. V širši gradb. okoliš spadajo kraji: Kamnica, Košaki, Krčevina, Pekre, Pobrežje, Radvanje, Studenci in Tezno. Ti kraji so se že z 22. majem 1932 skladno z odlokom banske uprave v Ljubljani od 22. maja 1932, V., št. 2332/8 priključili stavenemu okolišu mesta Maribor. (Gl. Naš glas z dne 1. novembra 1939, str. 2!).

Državnim upokojencem, bivajočim v teh krajih, pripada potemtakem osebna drag. doklada po drugem drag. razredu; seveda tudi vsem aktivnim nameščencem v teh krajih nahajajočih se uradov, kakor n. pr. šol, žel. stanic, pošt.

Na osnovi teh dejstev sta učitelj Džura iz Radvanja in šol. upravitelj Tušak iz Tezna lani meseca oktobra vložila zadevni prošnji pri kr. banski upravi v Ljubljani. Tušakova prošnja je letos potom ministrstva prosvete in ministrstva financ dospela na mariborski gradbeni urad v izjavo. Po ugodni rešitvi gradbe-

nega urada se je slednjič vsem učiteljem — in menda tudi drugim prizadetim — zgoraj imenovanih krajev priznala in nakazala osebna doklada po drugem krajevnem draginjskem razredu.

Po informacijah, ki so jih dobili na Tezmem, so potem tudi posamezni državni upokojenci iz omenjenih krajev — začeli na Dravsko finančno direkcijo v Ljubljani vlagati prošnje za nakazilo višje oseb. drag. doklade.

Da bi se rešitev teh prošenj čimprej dosegla, je prošil mariborski poverjenik Banovinskega društva državnih in samoupravnih upokojencev v Ljubljani Ogo-relec, Vrbanska c. 19, to društvo za intervencijo. To banovinsko društvo je storilo potrebne korake in obljubilo nadaljnjo pomoč, t. j. intervencijo v Ljubljani kakor potom tkzv. „Zveze“ banovinskih društev tudi v Beogradu, da bi se razlike v osebni dokladi med III. in II. drag. razr. čimprej izplačale. (Glej Upokojenec z dne 17. oktobra 1939, str. 4!).

Razen ljubljanskega društva drž. in samoupr. upokojencev so se za usodo vloženih prošenj zanimali tudi funkcionarji lista „Naš glas“, koji je dne 1. novembra 1939 na drugi strani priobčil izčrpano poročilo o uspehih in sedanjem stanju te akcije. Tam čitamo m. dr.: „Zaradi ponovljenih prošenj in vlog različnih posameznih drž. upokojencev, stanujočih v širšem regulacijskem območju mesta Maribora, naj se jim priznajo osebne doklade po II. draginjskem razredu, je finančna direkcija v Ljubljani prosila finančno ministrstvo za razlago zadevne uredbe o dokladah in za natančno pojasnilo.

Ministrstvo je to pojasnilo izdalo pod št. 28.448/I dne 27. septembra 1939. (— Sledi besedilo ministrske odločbe, s katero se prizadetim priznava osebna doklada po II. krajevn. drag. razredu —). Finančna direkcija bo prizadetim (enako kakor banska uprava aktivnim državnim uslužbencem, službujočim v navedenih krajih) priznala in izplačala razlike v osebni dokladi za ves čas od 1. oktobra 1935 dalje, t. j. odkar velja uredba o osebni in rodbinski dokladi drž. uslužbencev od 19. septembra 1935. št. 37.500/I. — Razlike za čas od 1. aprila 1939 dalje se bodo izplačale že v teku novembra, za minula proračunska leta se bodo pa izplačale, ko bo dokončan predpisani postopek za likvidacijo državnih obveznosti iz prejšnjih proračunskih let.“

K temu pripominjam, da po mojem mnenju pripada prizadetim drž. uslužbencem in upokojencem osebna doklada po II. krajevnem drag. razredu ne šele od 1. oktobra 1935 dalje, ampak že od 1. junija 1932 dalje, kajti: a) mariborski ožji in širši gradbeni okoliš obstoji, ka-

kor rečeno, že od 22. maja 1932; b) tudi uredbi o draginjskih dokladah iz l. 1932., ki sta bili v veljavi od 1. aprila 1932 do 30. septembra 1935, in s št. 10.990/I z dne 12. marca 1932 in št. 11.330/I z dne 14. marca 1932, sta predvidevali odmero osebne doklade po gradbenih okoliših ter imata zadevna člena 2 oz. 1 isto besedilo, ki se je potemtakem preneslo v novo uredbo iz l. 1935.

Iz gornjih izvajan je posneti sledeče:
1. Višjo osebno draginjsko doklado drž. uslužbencev in upokojencev v obmejnih krajih mesta Maribor sta izposlovala dva učitelja iz Radvanja in Tezna; ljubljanska upokojeniška organizacija in „Naš glas“ pa sta intervenirala, da so se upokojencem osebne doklade začele nakazovati v razmeroma kratkem času (— prej ali slej bi jo itak bili dobili tudi brez prošnje —). Kdor se torej hoče izkazati hvaležnega, ta naj se ob izplačilu razlike spomni revne šolske dece na Tezmem in v Radvanju, nadalje tiskovnega sklada „Upokojenec“ in „Našega glasa“, ter naj daruje primeren znesek.

2. Osebne doklade po II. krajevnem draginjskem razredu se bodo nakazovale vsem prizadetim in torej nikomur ni treba vlagati prošnje.

Glede izplačevanja razlik pa bo interveniralo banovinsko društvo upokojencev v Ljubljani, če bo potrebno.

3. Upokojenci mariborskih okoliških občin, pristopite tudi k ljubljanskemu društvu državnih in samoupravnih upokojencev, ker bo to Vam v veliko korist. Mesečna članarina znaša 3 din. Za ta denar pa boste brezplačno dobivali mesečnik „Upokojenec“, ter bo društvo vse intervencije, informacije, posredovanja i. dr. izvršilo brezplačno in sicer ne samo pri ljubljanskih uradih, temveč potom „Zveze“ banovinskih društev tudi pri centralnih uradih v Beogradu. Pristopne prijave sprejema mariborski poverjenik tovariš Ogo-relec, Vrbanska c. št. 19.

4. Tisti, ki ste prosili za priznanje osebne doklade po II. drag. razredu, vložite tudi prošnjo za izplačilo razlike od 1. junija 1932 do 30. septembra 1935. Prošnji bo treba priložiti zadevno zgoraj označeno potrdilo mariborskega gradbenega urada. Prošnje se lahko oddajo tudi v Vrbanski 19, kjer se dobe tudi vsa zadevna pojasnila. Ljubljansko društvo bo to zadevo vodilo v evidenci in, če se bo izvojevala zmagá, bo ta zopet v korist prav vsem prizadetim brez izjeme. Te prošnje vložite šele potem, ko boste dobili v podpis priznanice za izplačilo razlik za čas od 1. oktobra 1935 do 31. marca 1939.

Društvo intervenira za vsakega člana brezplačno v vseh osebni-zadevah pri vseh centralnih oblastvih.

Društvena kronika

Posredovanje delegacije banovinskih društev drž. in samoupravnih upokojencev v Beogradu. V drugi polovici meseca oktobra t. l. se je mudila delegacija banovinskih upokojeniških društev v Beogradu. Naše društvo je zastopal njegov predsednik dr. Ivan Vrtačnik. Poročilo o delu delegacije prinašamo na drugem mestu.

Posmrtni sklad.

Kot sedma članica našega P. S. je dne 9. oktobra umrla Šel Julija, vdova po davčnem oficijalu. Bila je članica od 1. aprila 1938 do 9. oktobra 1939 (1 leto 8 mesecev). Vplačala je 212 din, naš P. S. pa je izplačal ostalim 1000 din in 20 preplačila.

Prejeli smo naslednje pismo:

Posmrtnemu skladu

banovinskega društva

drž. in samoupr. upokojencev

Ljubljani.

V prilogi potrdilo o prejemu zneska 1020 din.

Ob tej prilici se Posmrtnemu skladu oziroma društvu najiskrenejše zahvaljujem za takojšnje in točno izplačilo posmrtnine.

Z odličnim spoštovanjem

Šel Alma,

Dol. Lendava.

Doslej je P. S. našega društva izplačal naslednje posmrtnine:

Rohrman Viljem	500 din
Knol Angela	1000 "
Hladnik Peter	500 "
Čad Jernej	500 "
Rebek Pravdoslav	500 "
Kink Franja	1000 "
Šel Julija	1000 "
Skupaj	5000 din

Posvetovalnica – informacije

Zelezniške legitimacije za l. 1940.

Natančna navodila za podaljšanje še veljavnih železniških legitimacij in za nabavo novih bodo objavljena v decembrski številki „Upokojenca“. Člane opozarjamo, naj ne vlagajo legitimacij oziroma prošenj pred drugo polovico decembra na finančno direkcijo.

Rodbinske pokojnine je treba strogo ločiti od rodbinske doklade

Ker še vedno vlada nejasnost med rodbinsko pokojnino in rodbinsko doklado, hočemo, kakor smo obljubili v zadnji številki, ponoviti razna določila o rodbinskih pokojninah.

A. Za rodbine civilnih uradnikov in ostalih državnih uslužbencev je ustanovljen uradniški pokojninski sklad, ki ga upravlja državna hipotekarna banka pod nadzorstvom ministrstva za finance.

V ta sklad so od 1. aprila 1931 dalje dolžni vplačevati vsi aktivni ministri, baniki in vsi ostali državni uslužbenci, bodisi oženjeni ali neoženjeni (omožene ali neomožene) in vsi osebni upokojenci(ke)

s prejemki po zakonu o civilnih uradnikih in ostalih državnih uslužbencih iz leta 1931. (staroupokojenci torej ne!).

Državnim uslužbencem, ki jih je zahteval zakon o uradnikih iz leta 1931. kot upokojence s pokojninskimi prejemki po zakonih, ki so veljali pred zakonom o civilnih uradnikih in ostalih državnih uslužbencih z dne 31. julija 1923, to je tako zvanim staroupokojencem, se prizna za čas vplačevanja v uradniški pokojninski sklad oni čas do dne upokojitve, ki jim je bil priznan z izvršno odločbo za osebno pokojnino. Taki upokojenci državni uslužbenci smejo po lastni volji postati vplačevalci v uradniški pokojninski sklad in tudi naknadno vplačati prispevke za ta sklad od dneva upokojitve dalje, ali pa le za oni čas, za katerega sami želijo. Čas, za katerega na ta način plačajo prispevke, se šteje za odmero rodbinske pokojnine, to je za **zvišanje rodbinske pokojnine**.

Osnova za odmero prispevkov za ta fond so prejemki, ki jih uslužbenec(ka) prejema ali jih je nazadnje prejemal v aktivni službi.

Mesečni prispevki znašajo 5% od osnove za vplačevanje.

Staroupokojenci, upokojenci po zakonih pred letom 1923. so torej oproščeni vplačevanja v uradniški pokojninski sklad, imajo pa iste pravice, kakor upokojenci, ki so plačevali in še plačujejo 5% v ta sklad. Le za take staroupokojence, ki nimajo polnih let ali pa imajo krajšo dobo službenih let, ima pomen, da se prijavijo za prostovoljno vplačevanje prispevkov v ta sklad z namenom, da se zviša rodbinska pokojnina po njihovi smrti.

B. Rodbinska pokojnina.

Rodbinska pokojnina pripada vplačevalčevi zakoniti ženi in otrokom, rojenim v zakonu ali pozakonjenim, in se odmerja po § 139 zakona o uradnikih iz leta 1931.

Osnova za odmero rodbinske pokojnine so prejemki, ki jih je nazadnje užival umrli uslužbenec v svoji aktivni službi.

I. a) Vdovi, brez ozira, ali se je poročila z aktivnim uslužbencem ali z upokojencem s prejemki po novih ali starih predpisih, in brez ozira na to, koliko časa je z njim živela v zakonski zvezi, pripada po 10 letih službe njenega soproga 30% njegove aktivne plače. Za vsako nadaljnje leto službe se zvišuje rodbinska pokojnina vdovi za 1%, **toda največ sme prejemati** (četudi je soprogo služil preko 35 let) **55% od prejemkov soproga**.

b) Vdovi z enim (1) otrokom po desetih letih moževe službe (kakor ad a) pripada 40% in se za primer, da je umrl imel več službe, zvišuje za vsako nadaljnje leto za 1%, **vendar ne sme znašati več nego 65%**.

c) Vdovi z dvema (2) otrokoma pripada po 10 letih moževe službe (kakor ad a in b) 50% in se zvišuje za 1% za vsako nadaljnje leto do največ 75%.

d) Vdovi s tremi (3) ali več otroci pripada po desetih letih moževe službe (kakor ad a, b in c) 60% in se zvišuje za 1% za vsako nadaljnje leto do največ 85%.

II. **Otrokom državnih uslužbencev** po smrti očeta — upokojenca — ali matere — upokojenke, tudi če ostali drug staršev še živi, pripada rodbinska pokojnina:

a) če je le en (1) otrok, kakor **vdovi ad a)**;

b) če sta dva (2) otroka, kakor **vdovi z enim otrokom** pod b);

c) če so trije otroci, kakor **vdovi z dvema otrokoma** ad c);

d) če so štirje ali več otrok, kakor **vdovi s tremi ali več otroci** ad d).

Rodbinska pokojnina ad I. in II. se po istih procentih zvišuje za toliko, za kolikor časa je plačal prispevke umrli uslužbenec ali upokojenec.

Organ, ki je pristojen, da izda odločbo o rodbinski pokojnini, sme določiti na zahtevo vsakega uživalca pokojnine, da se pokojnina razdeli tako, da sme vsak uživalec prejemati ločeno svoj del pokojnine. Če je kateri uživalec pokojnine mladoleten, se ne sme izvršiti delitev pokojnine brez predhodnega pristanka pristojnega vastvenega oblastva (sodišča).

Dokler se rodbinska pokojnina ne odmeri, se daje rodbini umrlega uslužbenca na račun pokojnine tretjina ($\frac{1}{3}$) vseh prejemkov, če je umrl oče kot aktivni uslužbenec, ali pa polovica ($\frac{1}{2}$), če je umrl kot upokojenec.

Za primer omožitve se smejo vdovi in hčeram vplačevalcev izplačati na prošnjo, ki jo je treba predložiti, preden se sklene zakon, enkrat za vselej dveletni rodbinski pokojninski prejemki, ki jim pripadajo. Odločbo o tem izda na predlog resornega ministra minister za finance v soglasnosti s predsednikom ministrskega sveta. Odpravnina pa se sme izplačati šele potem, ko se predloži listina, da se je zakon sklenil.

Izplačilo odpravnine (dveletne pokojnine) se sme dovoliti, če je oseba, ki zahteva izplačilo, edini uživalec rodbinske pokojnine.

Do kdaj pripada rodbinska pokojnina za otroke?

Rodbinska pokojnina za otroke pripada:

1. **Po predpisih zakonov iz leta 1923:**

a) hčeram in sinovom do polnoletnosti, to je do 21. leta starosti;

b) po polnoletnosti, vendar najdalje do 23. leta starosti, če se redno in uspešno šolajo;

c) sinovom, ki v tem času (do 23. leta starosti) odslužujejo rok pri vojski, četudi se ne šolajo.

2. **Po predpisih zakona o uradnikih iz leta 1931.,** če je oseba, od katere izvajajo otroci pravico do prejemkov, umrla po 1. aprilu 1931:

a) hčeram, dokler so samskega stanu;

b) sinovom do polnoletnosti, to je do 21. leta starosti, oziroma če se redno in uspešno šolajo ali pa odslužujejo redni

rok pri vojski, najdalje do 23. leta starosti;

c) hčeram iz točke 1) in sinovom iz točke 2), ki so trajno nesposobni za vsako delo in pridobivanje, tudi po polnoletnosti, oziroma po 23. letu starosti, če dokažejo s spričevalom dveh zdravnikov v javni službi, da je nesposobnost nastopila pred 21. oziroma 23. letom starosti, torej v času, dokler so imeli še pravico do rodbinske pokojnine.

3. Pravico do rodbinske pokojnine izgubijo sinovi in hčerke:

a) ko nastopijo državno službo, dokler služba traja;

b) če in dokler prejemajo štipendije od države ali katere koli javne ustanove;

c) hčerke, ki se omožijo, torej tudi pred polnoletnostjo.

Hčerki, ki je z omožitvijo izgubila pravico do rodbinske pokojnine, katero je prejela po očetu ali materi, ki je umrl(a), po 1. aprilu 1931, pripada pokojnina zopet, **ko postane vdova**, ako dokaže, da nima pravice do rodbinske pokojnine po možu, niti katerega koli drugega vzdrževanja.

Rodbinska doklada v znesku 140.— din pripada otrokom samo do dovršenega 16. leta starosti, najdalje pa do dovršenega 23. leta starosti, če dokažejo, da se redno in uspešno šolajo v državi ali v inozemstvu v javnih in priznanih privatnih šolah občnega ali strokovnega pouka. Glede tega glej članek v julijski številki „Upokojenca“, in člen 20 in 21 uredbe o osebni in rodbinski dokladi državnih upokojencev iz leta 1935. (Službeni list 533/78 iz leta 1935.), ki predpisujeta:

Člen 20.

Rodbinska doklada za otroka ne pripada:

a) če dovrši otrok 16 let starosti;

b) če ima otrok v javni ali privatni službi več ko 150 dinarjev na mesec ali mu daje poslodavec brezplačno vzdrževanje brez nagrade;

c) če je otrok spravljen in uživa brezplačno vzdrževanje v civilnem, vojaškem, dobrodelnem ali vzgojnem zavodu;

č) če prejema otrok od domače ali tuje ustanove podporo, štipendijo ali drugo pomoč, ki presega 150 dinarjev na mesec;

d) če ima otrok od lastne premične ali nepremične imovine nad 200 dinarjev dohodka na mesec;

e) če prejema otrok po smrti drugega roditelja rodbinsko pokojnino ali invalidsko podporo, ki presega 250 dinarjev na mesec.

Člen 21.

(¹) Izjemoma pripada rodbinska doklada za otroka tudi še po dovršenem 16. letu starosti in ob pogojih točk b) do e) predhodnega člena:

a) za hčer, ki svojemu očetu vdovcu gospodinji, in sicer do omožitve, najdalj pa do polnoletnosti;

b) za otroka, ki je duševno ali telesno trajno nesposoben za pridobivanje, in to,

če je nastopila nesposobnost v času, ko je imel upokojenec pravico do rodbinske doklade za otroka;

c) za otroka, ki se šola v državi ali v inozemstvu, v javnih ali priznanih privatnih šolah občnega ali strokovnega pouka, in sicer samo za tisti čas, ko ga vodi pristojna šolska uprava kot svojega red-

nega učenca, najdalj pa do dovršenega 23. leta starosti, razen če se otrok pred tem časom omoži ali oženi ali če nastopi odslužitev obveznega roka v vojski.

(²) Pohajanja večernih in občasnih tečajev glede pravice do rodbinske doklade za otroka ni smatrati za šolanje.

Vprašanja in odgovori

Vprašanje:

Neki član je vprašal, ali ima njegova hčerka, ki je stara 18 let in je prošlo leto zapustila šolo in s tem izgubila pravico do rodbinske doklade, pravico do železniške legitimacije.

Odgovor:

Hčerka ima pravico do železniške legitimacije. Treba je poslati potrdilo občine, da je hčerka samska in koliko znašajo njeni dohodki na mesec (če ima čez 500 din na mesec, ji legitimacija ne pripada). Potrebna je slika in 20 din v gotovini.

Vprašanje:

Ali ima žena, ki se loči od svojega moža, upokojenca in se poroči z drugim drž. nameščencem ali upokojencem, pravico do pokojnine po drugem možu, če prvi mož še živi?

Odgovor:

Po točki 5 § 124 fin. zakona za leto 1939/40: „Ženi, ločeni s pravomočno sodbo pristojnega sodišča po predpisih zakonskega prava od mize in postelje, **ne gre** po smrti njenega moža pravica do rodbinske pokojnine, če je bila izrečena ločitev iz njene krivde“.

Za primer, da se ta ločena žena zopet omoži z državnim uslužbencem ali upokojencem, ni no-

benega zadržka, da bi ženi po smrti drugega moža ne pripadala rodbinska pokojnina, **če je drugi zakon pravnoveljavno sklenjen**. Četudi še živi prvi mož, ni to nikaka ovira za priznanje pokojnine ženi po smrti drugega zakonitega moža, ker po prvem možu, od katerega je ločena, tudi ne zahteva in nima nobenih pravic.

Vprašanje:

1. Ali ima upokojenec za nezakonskega otroka, za katerega mora plačevati alimente, pravico do rodbinske doklade?

2. Ali ima staroupokojenec, ki je nesposoben za kak zaslužek, pravico do doklade za ženo, ki ima samostojno obrt?

Odgovor:

ad 1. Doklada za nezakonskega otroka **ne** pripada. Doklada pripada le za otroke, rojene v zakonitem zakonu ali pozakonjene (cerkveno, t. j. s poroko ali po vladarjevi milosti).

ad 2. Za ženo upokojenca **ne** pripada doklada, če se ona bavi s **samostalnim delom**, za katero je treba pooblastila, odnosno dovolitve, (koncesije) pristojnega oblastva, ne glede na velikost dohodka, ki izhaja iz tega dela (čl. 17 uredbe).

Naši novi člani

V tretjem četrtletju 1939 so pristopili sledeči novi člani:

158. Ahačič Ivan, okr. podgozdar v p. v Črnomlju.
159. Bizjak Lojze, viš. sodn. oficijal v p. v Kranju.
160. Bekš Joža, davčni inšpektor v p. v Ljubljani.
161. Batič Jožefa, vdova po fin. uradniku v Mariboru.
162. Brodnik Marija, vdova po orož. stražmojstru v Ljubljani.
163. Ferjan Terezija, vdova po šefu glavne pisarne ban. uprave v Ljubljani.
164. Grobin Ivan, orož. narednik v p. Maribor.
165. Godec Marija, vdova po orož. podnaredniku v Starem logu.
166. Gombač Viktorija, vdova po podpregledniku fin. kontr. v Mariboru.
167. Grebenc Ana, učiteljica v p. v Ljubljani.
168. Hladnik Antonija, vdova po žel. zvaničniku v Ljubljani.
169. Hinterlechner Hugo, vet. nadsvetnik v p. v Mariboru.
170. Hameršak Janko, višji poštni kontrolor v p. v Vojniku.
171. Hrašovec Klementina, upokojenka v Mariboru.
172. dr. Kozina Pavel, profesor v p. v Ljubljani.
173. Köstl Ana, vdova po viš. poverj. fin. kontr. v Mariboru.
174. Kranjc Marko, upravni pisarn. uradnik v p. v Ljubljani.

175. Perko Evgenija, učiteljica v p. v Ljubljani.
176. Petek Milan, viš. svetnik drž. žel. v p. v Ljubljani.
177. Paulin Alfonz, profesor v p. v Ljubljani.
178. Skaza Barbara, sirota po drž. cestarju v Dobrenjah.
179. Selan Josipina, vdova po mom. general. komisarju, Wien.
180. Selak Marija, učiteljica v p. v Ljubljani.
181. Špes Ivana, vdova po žel. kret. v Sp. Poljskavi.
182. Šibret Feliks, žel. strojevodja v p. v Ljubljani.
183. Vodopivec Ludvig, pošt. inšpektor v p. na Sušaku.
184. Zrimšek Milena, sirota po učiteljici v Majšpergu.
185. Zupanc Marija, vdova po dež. adjunktju v Ljubljani.
186. Žumer Marija, vdova po davkarju v Celju.
187. Župnek Ana, vdova po vladn. svetniku v Celju.

Glasilo banovinskega društva državnih in samoupravnih upokojencev za dravsko banovino v Ljubljani. Predstavnik dr. Ivan Vrtačnik. — Odgovorni urednik Anton Spendè. — Tisk J. Blasnikova nasl., Univerzitetna tiskarna in litografija, d. d. v Ljubljani. Predstavnik L. Mikuš. — Vsi v Ljubljani.